

Az endometriózis a mai nőgyógyászat egyik legrejtélyesebb betegsége. A termékeny korú nők körében a betegség viszonylag gyakorinak mondható: különböző statisztikák szerint a 20 és 50 éves korú nők 5–20%-át érinti.

Endometriózis - leírás

Az endometriosis egy **nem rosszindulatú** megbetegedés, amely egészséges szövetnek nem szokványos helyen való előfordulását jelenti.

Az endometriózis elnevezése az "endometrium" szóból származik, amely a méh belső felszínét borító nyálkahártya másik elnevezése.

Az endometriózis betegségben szenvedők testében az **endometriumhoz hasonló szövet található a méh üregén kívül**. Gyakorlatilag a méh üregén kívül elhelyezkedő endometrium szövet előfordulását nevezzük endometriózisnak.

Az endometriózis csomók leggyakoribb elhelyezkedése a hasüreg:

- petefészkek és a petevezetők,
- a méhet függesztő szalagok, a méh külső felszíne vagy vastag izomrétege,
- a hüvely és végbél közötti réteg.

Ezen csomók ritkábban ugyan, de előfordulhatnak hasi sebészeti beavatkozások hegében, a gátmetszés hegében, a húgyhólyagban, a hüvelyfalban, a méhnyakban vagy a szeméremtesteken.

A méhnyálkahártya minden hónapban felépül a menstruációs ciklus során, majd vérzés formájában leválik. Az endometriosis csomók a méh nyálkahártyához hasonlóan reagálnak a női hormonokra a menstruációs ciklus során. Míg a méh nyálkahártyájának van, addig a méh üregén kívül elhelyezkedő **endometriózis szövet számára nincs lehetőség a testüregből való kijutásra**. Ennek eredménye belső hasüregi vérzés, mely gyulladással és hegképződéssel jár. A csomók megrepedése esetén további szövödmények alakulhatnak ki, mint például összenövéses képződése, bélvérzés, bélelzáródás, vagy különböző hólyag működési zavarok.

Az endometriózis tünetei

Az endometriózis leggyakoribb tünete a menstruáció előtti illetve közbeni, illetve közösülés közbeni vagy utáni erős fájdalom. Ezek az érzések igen erősek lehetnek, de vannak nők, akiknél az endometriózis egyáltalán nem okoz fájdalmat. További potenciális tünet lehet erős vérzés, meg nem magyarázható meddőség, menstruációk közötti vérzés, fájdalmas széklet ürítés, derékfájás, hasmenés vagy szorulás.

Endometriózis - stádiumok

Az endometriózis I. stádiumában csak kevés és kisméretű endometriózisos csomó fedezhető fel, míg a IV. stádiumban már több, egymástól távol eső szervet is érint a betegség. Az, hogy az endometriózis milyen stádiumban van, nem feltétlenül függ össze az okozott tünetek mértékével.

Már a legenyhébb forma is meddőséget okozhat, azonban fájdalmat még nem biztos, hogy észlel a páciens. A betegség fennállásának előrehaladtával a kezelés egyre nehezebbnek bizonyul és komoly kihívást jelent.

Endometriózis - okok

Az endometriózis okáról számos teória látott már napvilágot, azonban egyik sem nyert általános elfogadottságot.

- Egyesek kiemelik a genetikai hajlam meglétét. Szerintük az endometriózis jellemzően fejlődési rendellenesség, és ezeknek a sejteknek egy része a betegekben már megszületésüktől a méhen kívül található.
- Más kutatók szerint a hormonok és egy esetlegesen elégtelenül működő immunrendszer is szerepet játszik a betegség kialakulásában.
- Az egyik legelfogadottabb verzió szerint az endometrium sejtet is tartalmazó menstruációs vér visszafelé áramlik, a petevezetéken keresztül kijut a hasüregbe, ahol aztán megtapad és növekedésnek indul.

Az endometriózis kezelése

Az endometriózis kezelése az évek során változott ugyan, de biztos gyógymódot még nem találtak. A régebben bevált módszerek tekintett méh és petefészek eltávolítás sem hozott megoldást: a tünetek jelentos gyakorisággal visszatérhetnek. **A gyógyítás a fájdalom enyhítésére és a fogamzás javítására irányul.**

A betegség súlyossága, az esetlegesen előzetesen fennálló meddőség időtartama, a páciens életkora és céljai mind szerepet játszanak a megfelelő kezelési mód kiválasztásában.

Gyógyszeres kezelés történhet fogamzásgátló tablettával, fájdalomcsillapítókkal vagy hormonális eljárásokkal. Az operatív lehetőségek magukban foglalják a nyitott hasi műtétet, laparoscópiát, melynek során az endometriózis csomók eltávolíthatók vagy megsemmisíthetők.

Néhány endometriózisban szenvedő beteg az **alternatív kezelések széles skáláját** alkalmazza, beleértve a különböző táplálkozási megkorlátásokat, a tradicionális kínai orvoslást, allergia elleni gyógyszertermékeket - változó sikerrel. Néhány tanulmány azt mutatja, hogy a **rendszeres testmozgás** enyhítheti a tüneteket vagy akár teljesen meg is előzheti az endometriózis kialakulását.

Endometriózis - további források

- <http://endometriozis.lap.hu/>
- <http://hu.wikipedia.org/wiki/Endometri%C3%B3zis>
- <http://www.endometriozis.hu>
- http://www.femina.hu/egeszseg/az_endometriozis_tunetei_es_termeszetes_kezelese